

A Magyarországi Horvátok Napja Szombathelyen

Első alkalommal rendezték meg a magyarországi horvátok napját a Vas megyei székhely Helyőrségi Klubjában, ugyanazon a helyen, ahol egy évtizede megalakult a Magyarországi Horvátok Szövetsége. A közönség soraiban foglalt helyet többek közt Dávid Ibolya igazságügyi miniszter, Hende Csaba a minisztérium államtitkára, Kövér László, a Fidesz-MPP elnöke, Kósáné Kovács Magda, az Országgyűlés kisebbségi bizottságának elnöke, míg Horvátországot is számos politikai küldött képviselte. A horvát és a magyar himnusz elhangzása után az Országos Horvát Önkormányzat elnöke Karagits Mihály mondta el ünnepi beszédét.

– Ma, amikor az egész ország a millenniumi múltra emlékezik, a magyarországi horvátok ugyancsak ünnepelnek. Az önállóság és a függetlenség tizedik évét, valamint egy évtizedes létünket a demokratikus Magyarországon. – Az eredmények felsorolása mellett Karagits Mihály a hagyományok, a hit és az anyanyelv megőrzésére buzdította az ország valamennyi horvátok által lakott régióiból idesereglett meghívottat. Itt nyert megerősítést az is, hogy a hazai horvátság legnagyobb politikai és civil szervezetének döntése alapján *minden év november második szombatját a Horvátok Napjának* tekintik. Az ünnepi bejelentés után Osztrogonác József, a horvát szövetség elnöke lépett a mikrofonhoz és a gradistyei (nyugat-magyarországi) horvátság nevében emlékezett a

szövetség megalakulására, beszédében felidézve a tíz éves múlt nem épp zökkenőmentes szövetségi krónikáját. A közönség ezután vastappsal jutalmazta Dávid Ibolya miniszter asszony horvát nyelven elmondott üdvözetét. Szónoklatában a magyar-horvát közös történelmi múlt fejezeteinek felelevenítését személyes emlékeivel is megtoldotta. A Baja környékéről származó miniszter, aki anyai ágon maga is horvát, nosztalgiával emlegette a bunyevác hajnali miséket. Zárószavaiban kijelentette, a magyar kormány mindenkor partner abban, hogy biztosítsa a hazai nemzetiségek anyanyelvének, identitásának és hagyományainak ápolását. S ahogy érkezett, horvát szavakkal a tarsolyában, horvátul elmondott jókívánságaival búcsúzott.

A szónoki emelvényen ezután horvátországi és hazai küldöttek is köszöntötték az egybegyűlteket, majd a hazai horvátság jeles személyiségei több évtizedes fáradozásukért és munkájukért az önkormányzat és a szövetség által alapított kitüntetések vehettek át. A képzőművészet, az anyanyelvi oktatás, a kultúra, az újságírás területén végzett kiemelkedő tevékenységükért tizenegyen részesültek elismerésben.

A résztvevők eztán megtekinthették az „Ezerszázéves horvát-magyar kapcsolatok” című kiállítást, melyet dr. Sarosác György muzeológus állított össze.

H. T.

Lapzárta

Előző számunkat már jóváhagytuk a nyomdában, amikor megérkezett a hír Doncsev Toso, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnökének leváltásáról, akivel interjúnk jelent meg november 15-i lapszámunkban. Azt gondoltuk, decemberi számunkban módunk lesz arra, hogy bemutassuk utódját a Hivatal élén. Azóta csak különböző nevek jelentek meg a sajtóban, valamint, hogy tart az egyeztetés az országos önkormányzatok elnökeivel. Most megint lapzártánk van és még nincsen új elnöke a Hivatalnak. Született egy, az országos önkormányzatok elnökei által megfogalmazott „Állásfoglalás”, ezt tudjuk közreadni. Kérjük Olvasóink türelmét, reméljük, hogy legközelebbi, februári számunkban már be tudjuk mutatni a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal új elnökét.

Állásfoglalás

A magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek országos önkormányzatai meglepedéssel nyugtázták, hogy az Igazságügyi Minisztérium kikérte véleményüket a NEKH leendő elnökének személyével kapcsolatosan és bíznak benne, hogy javaslataikat figyelembe veszik. A végleges döntés előtt egy közös megbeszélést kezdeményeznek a minisztérium vezetésével. Fontosnak tartják, hogy a kisebbségek iránt elkötele-

zett, képviselőiket partnerként kezelő, problémáikkal azonosulni tudó vezető kerüljön a NEKH élére.

Szükségesnek tartják, hogy a hivatal vezetője tegyen meg mindent a kisebbségek kulturális autonómiájának és országgyűlési képviseletének megteremtése érdekében és legyen kezdeményezője illetve továbbvivője az ehhez szükséges jogszabály-módosításoknak. Szorgalmazza a cigányság társadalmi integrációját szolgáló programok hatékony végrehajtását, támogassa az antidiszkriminációs jogalkotás továbbfejlesztését. E kérdéseket a kisebbségek országos önkormányzataival együttműködve törekedjék megoldani.

Álláspontunk szerint a NEKH mint országos hatáskörű szerv csak akkor tud státútumában megfogalmazott kormányzati döntéselőkészítő és koordinatív szerepkörének megfelelni, ha a jelenleginél nagyobb tényleges önállóságot kap, államigazgatási súlya megnő és saját jogán újra visszakapcsolódik a közigazgatási egyeztetés rendszerébe.

Meggyőződésünk, hogy a kisebbségi kérdés magyarországi kezelésének szintje és eredményessége össznemzeti és összkormányzati felelősség, amely nem válhat pártpolitikai, illetve tárcaérdekek áldozatává.

Budapest, 2000. november 29.